

Akilararusiinernik Aalajangiisartut aalajangiinerat

Kinaassutsimik uppernarsaaneq:	2025-9933
Aalajangiisoqarpoq:	22. Oktobari 2025
Aalajangiinerup tamanut saqqummiunneqarnera:	15. Marsi 2026
Ukiut aningaasarsiorfiusut:	2019
Qulequtaq:	Akilaraarutit
Sammisami oqaatsit atorineqartut:	Noreernerup kingorna A-isertitat akilaraarutaasussat

Eqikkaaneq

Atorfeqarsimaerup kingorna aningaasarsiat akilaraarutaasussanut tunngassuteqarput maalaruteqartorlu Kalaallit Nunaat qimallugu nuussimalluni.

Maalaaruteqartoq ukiup aningaasarsiorfiusup 2018-ip naanerani Kalaallit Nunaanit nuussimasutut nalunaarsorneqarsimavoq. Maalaaruteqartup ukiumi aningaasarsiorfiusumi 2019-mi akissarsiaasa ineqarmullu aningaasartuutaasa akilaraaruserneqarsimanissaat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit isumaqarfigineqarsimavoq. Maalaaruteqartoq isumaqarpoq Kalaallit Nunaanut akileraartussaani nuunnerup nalaanni atorunnaartoq taamaattumillu nooreernermi kingorna akissarsiani akilaraaruserneqartussaangitsut.

Akileraartarnermut Aalajangiisartut maalaaruteqartup 2019-imi Kalaallit Nunaanut akileraartussaataanginnera taperserpaat 2019-imili inaarutaasumik akilaraarutissatut naatsorsuutai atorunnaarsinneqassasut. Maalaaruteqartoq ukiumi 2018-imi akissarsiaminik aatsaat 2019-mi tunniunneqartunik akileraartussaataasimavoq. Ukiumut aningaasarsiorfiusumut 2018-imut tunngatillugu suliap aallarteqqissinnaanissaanut piffissaliussaq qaangiussimavoq. Ukiumi aningaasarsiorfiusumi 2019-imi isertitanut akilaraarutit eqqunngitsumik pisimapput taammaattumillu aningaasat tunniunneqarsimasut utertinneqarnissaat Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit piumasarineqarsimalluni.

Suliassami pissusiviusut

Maalaaruteqarti Danmarkimi najugaqarpoq Kalaallit Nunaanilu Pittufik Space Basemi (Thule Airbase) akiliunneqarluni ineqarfigisamini suliffeqarsimalluni..

Ukioq aningaasarsiorfiusoq 2019 eqqarsaatigalugu sulisitsisoq aningaasarsisisimanerminik nalunaarsimavoq (kr. 69.639), utoqqalinissamut akiliutigineqarlutik (kr. 7.562) maalaaruteqartorlu ineqartissamallugu (kr. 887 = ullut 20-t.).

.Ukiumi aningaasarsiorfiusumut 20imut isertitat inaarutaasumik naatsorsorneri 20. august 2020-mi aninsinneqartoq Paasissutissat nassiunneqarsimasut naapertorlugit isertiat akilweraautillu naatsorsorneqarput. Akilaraarutinit utertoopq kr. 19.796. Piffissaq akileraartussaaffiusoq ukiumut naallugu inissinneqarmat tamatumalu kingunerisaanik tamakkiisumik inummut ilanngaata nalinginnaasumillu ilanngaammik naatsorsuisoqarmat akilaraarutininik utertoortissaqarnermut pissutaavoq.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit juli 2021-mi allanneqarsimavoq, maalaaruteqartoq 28.12.2018 aallarsimasoq januar 2019 tikillugu aningaasarsiaqartussaalluni. *Qularnanngitsumik siumoortumik aningaasarsisarsimassaaq.*

Akilaraarutissaviit aalajngiiffiginissaanik suliaq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit 2024-mi aallarteqqinneqarpoq piffissaq akilaraarfissaataasooq ulluni 20-iussatut isigineqarmat. Inummut ilanngaata il.il. annertungaatsiartumik

annikillisinneqarpoq inaarutaasumillu naatsorsukkat allangortitat 9. september 2024 anillatsinneqarlutik. Tamatuma inerneraa, akileraarutissat sinneri kr. 25.367 kr. allaqqavoq, taakkunannga 4.992 tassaasut ernianut tapit inaarutaasumik naatsorsoqqaakkat anisinneqarnerata kingorna.

Maalaaruteqartoq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut 2024-mi oktoberimi saaffiginnippoq, 2019-imi atorfeqarsimanginnami. Maalaaruteqartoq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit ilisimatinneqarpoq ukiumi naatsorsuussiorfiusumi kukkusumik nalunaarsimanerit pillugit sulisitsisorisimasani attavigissagaa. Ilutigalugu ilisimatinneqarpoq akissarsiat nalunaarutigineqarsimasut utertinneqassappata ukiumi aningaasarsiorfiusumi 2019-mi akileraarutitigut utertoortutiginimasani uterteqqaartariaqassagai.

Maalaaruteqartoq sulisitsisuminit ilisimatinneqarsimavoq akissarsiat 2019-imi nalunaarutigineqarsimasut piffissami akissarsiffiusussami 09/12-22/12-2018 akissarsiasat 02/1-2019 nakkartinneqartussaammata kiisalu piffissami 23/12-2018-05/01-2019 sulisimanerit 16/01-2019 akissarsissutiginneqassasut.

Naammagittaalliuuteqartup paasinninnera

Naammagittaalliuuteqartup paasinninnera imaappoq:

- 2019-imi Kaalaallit Nunaanut akileraartussaataitanani Kalaallit Nunaani atorfeqarsimanera uppennarsaartitalimmik 28. december 2018-imut killeqarsimammat.
- Kalaallit Nunaanit aallarpoq 28. December 2018.
- Akileraartussaataanginnami akileraarutitik akiliuteqartussaagani.

Inatsisitigut malittarisassanut inatsisillu tunngavigalugit sulinermit innersuussinerit

Isertitaliinermit akileraaruseriinnemullu allannguinnermut piffissaliussa:

Akileraartarnermik Aqutsisoqarfiup aamma akileraartussap suliniutigisinnaavaat isertitassanik angissusiliinerup allangortinneqarnissaa ukiup isertitaqaataaffiusup qaangiunneraniit ukiut tallimassaanni 31. oktoberimut. Allanguut kingusinnerpaamik pissaaq ukiup aningaasarsiorfiusup qaangiunneraniit ukiut arfinilissaanni 31. januarimi.

Akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 11, 2. november 2006-imeersumi

kingusinnerusukkat allangortinneqartumi (Akileraarutitik ingerlatsineq pillugu inatsit) § 47 naapetorlugu.

§ 47. Akileraaruseriffik aningaasarsianit akileraarutitik angissusiliinissamik allannguinnissamilluunniit ilimasaarummik § 12, imm. 1-imi taaneqartumik nalunaarutiginnissinnaangilaq ukiup aningaasarsiorfiusup qaangiunneraniit ukiut tallimassaanni ullormit 31. oktoberimut kingusinnerusukkat. Angissusiliineq kingusinnerpaamik pissaaq ukiup aningaasarsiorfiusup qaangiunneraniit ukiut arfinilissaanni 31. januarimi.

Imm. 2. Akileraartussaataitaasup aningaasarsiami akileraarutaannik angissusiliiffigineqarnermi allangortinneqarnissaanik kissaateqartup, paasissutissat piviusut eqqartuussivikkulluunniit uppennarsarneqartut allannguinnissamut tunngaviusinnaasut saqqummiutissavai kingusinnerpaamik ukiup aningaasarsiorfiusup qaangiunneraniit ukiut tallimassaanni 31. oktoberimi.

Ukiuni tallimanik piunasaqaatip qaangiunneratigut pisuni immikkut ittuni taamaallaat allangortitsisoqarsinnaassaap tamanna paasissutissanik pisariaqartunik il.il. ilisimasaqanginneq pissutigalugu allannguinnissamik

kissaateqarnissamik aallaartitsinissamilluunniit periarfissaqarsimanginnermik aallaaveqartillugu aatsaat

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit akuerineqarsinnaasarmat. tak. § 48 Aileraarutitik aqutsinissamut inatsit.

§ 48. § 47, imm. 1-imi piffissarititaq apeqqutaatinnagu akileraaruseriffik aningaasarsianit akileraarutitik angissusilermik suliaqarsinnaavoq allangortitsisinnaalluniluunniit, akileraaruseriffik akileraartussaataitaasup qanoq iliomerinik pisuussuteqarani ilisimanninnginnini pissuratigalugu angissusiliinermik suliaqarsinnaasimangippat allangortitsisinnaasimangippalluunniit. Akileraaruseriffiup akileraartussaataitaasup qanoq tugalugu angissusiliinermik suliaqarsinnaasimangippat allangortitsisinnaasimangippalluunniit. Akileraaruseriffiup akileraartussaataitaasup qanoq iliomeri pillugit ilisimannilerneiliomeri pillugit ilisimannilerneit nalignnaasumilluunniit sissuernermit ilisimannilerneit kingusinnerpaamik qaammatit arfinillit qaangiunnerani akileraaruseriffik aningaasarsianit akileraarutitik angissusiliinermik suliaqarnissaq allangortitsinissarlunniit

pillugu ilimasaarummik § 12, imm. 1-imi taaneqartumik nassiussaqaassaaq. Angissusiliineq kingusinnerpaamik pissaq ilimasaarutip § 12, imm. 1-imi taaneqartup nassiunneraniit qaammatit arfinillit qaangiunneranni.

Imm. 2. Imm. 2. § 47, imm. 2-mi piffissarititaaq apeqqutaatinnagu akileraartussaataasooq paasisutissanik piviusunik eqqartuussivikkulluunniit uppersarsarneqartunik, aningaasarsiaminiit akileraarutininik angissusiliinermik allannguinissamat tunngaviusinnaasunik saqqummiussisinnaavoq, akileraartussaataasooq pisuussuteqarani ilisimanninnginnini pissutigalugu paasisutissanik taakkuninnga siusinnerusukkulli saqqummiussisinnaasimangippat, takuuk Akiligassat ilaasa nutaanngilisarnerat pillugu inatsimmi nr. 274, 22. december 1908-meersumi § 3. Akileraartussaataasup paasisutissat saqqummiutissavai, akileraartussaataasup pissutsinik piviusunik eqqartuussivikkulluunniit uppersarsarneqartunik, akileraartussaataasup angissusiliiffiqineqarnerata allanngortinneqarnissaanut tunngaviusinnaasunik ilisimannilerneraniit naliginnaasumilluunniit sissuermigut ilisimannilersinnaaffianiit kingusinnerpaamik qaammatit arfinillit qaangiunneranni.

Allanngiueq pillugu ileqqusumik ukiunik tallimanik piffissaliineq ilaatigut akileraarutitigut piumasaqaatit pisoqalineri pillugit malittarisassanik tunngaveqarput, 1908-mi inatsimmi nassaarineqarsinnaasut (Inatsit nr. 274, 22.-ni december 1908-imeersoq).

Inatsimmi § 1 imm. 1 nr. 4 malillugu Naalagaaffiup Kommunilluunniit Akileraarutitigut imaluunniit pisortani inatsisit pissusaannik Akitsuutininik piumasaqaataanni pisoqalisoorinissaanut piffissaliussaq ukiut tallimaapput. Piffissaliussaq § 2 malillugu pisassap akilerneqarnissaanik piumasaqarnermiit piffissamiit naatsorsorneqassaaq, pissarsisussaq piumasaqaatini pillugu qanorluunniit periarsinnaanani ilisimasaqarsimanginnera imaluunniit piumasaqaatip atuutsinnissaanut akiitsoqartup najugaa periarfissaasimanginnera pissutaasimappat, tak. § 3.

Akileraarutitigut piumasaqaatit pisoqalisoorneri pissutigalugu akilertinneqarsinnaasimangippata akileraarusiinerup Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut naammassineqarnissaa isumaqassanngilaq. Qanorluunniit periarsinnaanani ilisimasaqarsimanginneraq pissutigalugu akileraarutitigut piumasaqaatit "atuuffiata sivitsorneqarnera" pillugu 1908-mi inatsimmi malittarisassanut ilaasinnaappata immikkut ittumik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit qaqqinneqaqqissinnaavoq.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmiit akileeqqusineq imaluunniit akiliinissaq akileraarutitit imaluunniit akitsuutitut isigineqarsinnaanngippat pisoqalisoorinissamat nalinginnaasumik piffissaliussaq ukiut 20-iusoq atuutissaaq. tak. inatsimmi 1908-meersumi § 4.

Inuk Kalaallit Nunaanni akileraartussaataanngippat akileraarutit amerlanaarutaannik akiliinissaq kukkusumik akiliinertut isigineqassaaq, tassa akiliinissamat inatsisitigut tunngavissaqanngimmat. Aningaasat akilerneqartut Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit utertinniarneqarsinnaapput, tassa Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup taamatut pisussaaffeqartutut kukkusumik isumaqarluni aningaasat akilersimammagit (Condictio indebeti).

Tigusisoq ajunngitsumik isumaqarluni aningaasat tigusimappagit aalajangersimasumik naammaginaruuneranik naliliineq aallaavigalugu Højesteretti aalajangiisimavoq utertitsisoqarnissaanik piumasaqaat itigartinneqarsinnaasoq.

Aningaasarsiat akileraarutaasussat suliffeqarfimmilu akileraarutaasussat:

Inuk tamakkiisumik akileraartartuusinnaavoq, killilimmik akileraartartuusinnaalluni imaluunniit Kalaallit Nunaanni akileraartartussaananani.

Tamakkiisumik akileraartartussaaneq isumaqarpoq isertitat tamaasa pillugit Kalaallit Nunaanni inuk akileraartartussaasoq, nunamit suminngaanneersuunera apeqqutaatinnagu. Tamakkiisumik akileraartussaaneq ukioq isertitaqarfiusoq tamarmiusinnaavoq, kisianni aamma ukiumi isertitaqarfiusuni piffissami sivikinnerusumiissinnaalluni. Killilimmik akileraartartussaaneq isumaqarpoq isertitanik aalajangersimasunik Kalaallit Nunaannut inuk taamaallaat akileraartartussaasoq.

Akileraartartussaanninngineq isumaqarpoq inuk akileraartartussaannigisoq imaluunniit tamakkiisumik imaluunniit killilimmik Kalaallit Nunaannut akileraartarneq pillugu aalajangersakkanut ilaangitsoq.

Tamakkiisumik akileraartussaaneq Kalaallit Nunaanni najugaqartunut imaluunniit sivikinnerpaamik qaammatini arfinilinni Kalaallit Nunaanni najugaqarsimasunut inunnut pisussaaffiuvoq. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 12, 2. november 2006-imeersumi kingusinnerusukkut allannguuteqartumi § 1 imm. 1 nr. 1.

§ 1. Tamakkiisumik akileraartussaasut makkuupput:

1) inuit Kalaallit Nunaanni najugaqartut 2) inuit Kalaallit Nunaanni najugaqavinnatik sivikinnerpaamik qaammatini 6-ini tassaniittut, tamatumani ilanngullugit naatsorsuussaallutik feeriamik assigisaanilluunniit pissuteqarluni Kalaallit Nunaata avataaniillatsiarnerit,

Akileraartussaataaneq najugaqarnerup aallartinneraniit atuutilersarpoq, § 1 imm. 1 nr. 2 malillugu akileraartussaannermik kinguneqartoq, tak. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 8.

§ 1 nr. 2-mut oqaaseqaatini erseqqissarneqarpoq piffissaq najugaqarfiusoq qanoq naatsorsorneqartassanersoq.

Inuit Kalaallit Nunaanni najugaqavinnatik sivikinnerpaamik qaammatini 6-ini tassaniittut, tamatumani ilanngullugit naatsorsuussaallutik feeriamik assigisaanilluunniit pissuteqarluni Kalaallit Nunaata avataaniillatsiarnerit,

Piffissamik najugaqarfiusumik uuttuineq qaammatikkaartumik naatsorsorneqartarpoq, ulloq tikiffik aallarfillu ilanngullugit naatsorsorlugit. Matuma kingorna qaammammi ullut qasserpiaaneri pingaarutaarutissapput. Najugaqarneq 5. januarimi tikilluni aallarunilu 4.juli ukiumi tassani isigineqassaaq qaammatini arfinilinni najugaqarnertut.

Pisuni ataasiakkaani aalajangersimasumik aalajangerneqassaaq, najugaqarnerup sivilissusua qanorlu ittuunera eqqarsaatigalugit piviusumik sulinngiffeqarneq assigisaaluunniit pissutigalugit sivikitsumik Kalaallit Nunaata avataaniittoqarnerisq.

Sulinngiffeqarnermut nalinginnaasumik atuuppoq, suliffimmi pissutsit ilaattut isumaqatigiissutigineqarsimassasoq, imaluunniit sulinngiffeqarneq piffissamut suliffiusimasumut aamma piffissami tassani suliffiup annertussusianut naammaginartumik pissuseqassasoq. Taamaattumik tassunga atatillugu sulinngiffeqarfissatut katersat imaluunniit afspadseringit sulinngiffeqarnertut isigineqassapput.

Sivikitsumik najugaqarnerup annertussusia sulinngiffeqarneq assigisaaluunniit pissutigalugit nalinginnaasuupput taakkununga ilanngullugit sivikinnerusumik pikkorissarnerit, meerartaarnermi sulinngiffeqarneq, napparsimavimmiinnerit assigisaallu. Paarlattuanik Kalaallit Nunaata avataani piffissaq suliffiusoq imaluunniit piffissaq tassani Kalaallit Nunaata avataani suliffissaarunnermi ullormusianik pissarsiffiusoq, tamatumani kingunerissavaa Kalaallit Nunaata ataani najugaqarneq taamaatinneqarsimasoq.

Kalaallit Nunaanni najugaqarnerup naggataarneranut Kalaallit Nunaata avataani sulinngiffeqarneq Kalaallit Nunaanni piffissamut najugaqarfiusumut ilanngullugu naatsorsuunneqassanngilaq.

Tamakkiisumik akileraartussaataitaasut inuit isertitaat akileraarutigineqartussat ilaatigut tassaapput atorfeqarnermi pissutsini inuup sulineranut akissarsiat. Akissarsiat akilernerqarpata isertitartut akileraaruserneqassapput, akileraartussaataitaaneq akiliinissaq sioqqullugu atorunnaarsimanngippat. Taamaattoqarpat akissarsiat akileraartussaataitaanerup atorunnaarnerani kingullermik akileraaruserneqartussaapput. tak. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 13.

§ 13. Aningaasarsiat akileraaruteqaataasussanut ilaapput, Inatsisartut inatsisaat manna malillugu ilaasussaataaangitsut killiliinerillu kisiisa pinnagit, akileraartussaataitaasup ukiumut aningaasarsiai tamarmiusut, Kalaallit Nunaannit pisuuneri pisuunnginneriluunniit, aammalu aningaasaanersut imaluunniit pisuussutaagunik aningaasanik naliliunersut apeqqutaatinnagit.

Imm. 2. Inuup sulissarsiarineqarsimalluni nammineq sulinermini akissarsiai ukiumi tunniunneqarfianni akileraaruteqaatigineqassapput. Aningaasarsisussa q aningaasarsiasaminik tigusitinnani akileraartussaajunnaarpat aningaasarsiasat akileraaruteqaatigineqassapput kingusinnerpaamik piffissami akileraartussaataitaanerup atorunnaarfianni.

§ 13 imm. 2-mut nassuiaatini imarisaa erseqqissarneqarpoq, kisianni taassuma nassuiarneqarnissaanut ilassuteqarpiarnani.

Imm. 2-mut

Imm. 2 malillugu atorfeqarnermi pissutsini inuup sulineranut akissarsiat, tassa akissarsiatut isertitat, ukiumi isertitaqarfiusumi akiliiffiusumi akileraaruserneqassapput, taamaalilluni

inaarutaasumik akileraarusiinerup akileraarutitigullu tiguneqartut akiliinermi tamatigut pisartut akornanni naapertuuttoqarluni.

Ukiup isertitaqarfiusup ingerlanerani akileraartussaaneq atorunnaarpat kingusinnerusukkut akissarsiat tunniunneqartut taamaattoq tamatigut

piffissami akileraartussaanerup atorunnaarnerani kingusinnerpaamik akileraarutaasussaapput.

Akissarsiortoq assersuutigalugu tjenestemandiulluni, siumoortumik akissarsiaqartuuppat taamaattoq januaarimi akissarsiat

ukiuni isertitaqarfiusuni isertitatut akileraaruserneqartussaapput, naak

akissarsiat ukiup nikinnissaa sioqqullugu atorneqarsinnaangaluartut.

Killilimmik akileraartussaaneq ataqatigiissumik ullunik 14-inik sivisunerusumi najugaqarnerminni Kalaallit Nunaanni suliaqarnerminnut akissarsiaqarsimasunut inunnut ilaatigut pisussaaffiuvoq. Kingornatigut tiguneqarsimasunut akissarsianut il.il. killilimmik akileraarusiisoqartussaavoq, Kalaallit Nunaanni suliamut ingerlanneqartumut tunngasuuppat. tak. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 2 imm. 1 nr. 1.

§ 2. Killilimmik akileraartussaataapput inuit.... § 1, imm. 1-imi piumasaqaatinik naammassinninngikkaluartut:

1) Sulisussarsiarineqarsimallutik Kalaallit Nunaanni umiarsuarniluunniit silaannakkoortaatini luunniillu Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartuni nammineq sulillutik qanorluunniit ittunik akissarsiaqartut - taamaassanngilarli suliaq ataannartumik ullut 14-t inorlugit Kalaallit Nunaanniinnermi suliarineqarsimappat aammalu inuk pineqartoq sulisitsisumini Kalaallit Nunaamiuunngitsumi atorfeqartuaannarpat,

2) sulisussarsiarineqarlutik Kalaallit Nunaanni sulereerlutik qanorluunniit ittunik akissarsiaqartut, matumani unammillertigisanut paasisstissinnginnissamik piumasaqaatinik isumaqatigiissuteqarnermi akissarsiat ilanngullugit. Tassani apeqquataannngilaq pisinnaatitaalerneq aamma-/imaluunniit akissarsiat pineqartut amerlassusii eqqartuussinikkut, eqqartuussivimmi isumaqatigiissuteqarnikkut, saqitsaattoqarnerani isumaqatigiissitsiniartarfikkut taakkuluunniit assigisaasigut pissarsiarineqarsimanersut,

§ 2 nr. 2-mut nassuiaatini Kalaallit Nunaanniit aallareernerup kingorna akissarsiat pillugit qanoq isumaqarneri itisilerneqarput:

Imm. 1, nr. 2-mut

Aalajangersakkap kinguneraa nammineq sulinikkut akissarsianit, akileraartussaataanerup qaangiutereerneratigut aatsaat pissarsiarineqartunit killilimmik akileraartussaataaneq. Aalajangersakkami nalinginnaasumik pineqarput piffissami soraarniuteqarfiusumi akissarsiat, ataasiaannartumik tunniunneqartunik akissarsiat, iluanaarutinit kajumissaatitut tapisiat, akissarsianut kingusinnerusukkut aaqqiissutit (isumaqatigiissutit naapertorlugit) il.il.

Akissarsiat tassaatinneqarput akissarsiat § 75-imi taagorneqartut. Aammattaaq aalajangersakkami pineqarput unammillertigisanut paasisstissinnginnissamik piumasaqaatinik isumaqatigiissuteqarnermut akissarsiat.

Akissarsiat pineqartut assortuussutigineqarsimanerat, taamaammallu pisinnaatitaalerneq imaluunniit taakku amerlassusii kingusinnerusukkut eqqartuussinikkut aalajangiinnermi, eqqartuussivimmi isumaqatigiissuteqarnikkut, saqitsaattoqarnerani isumaqatigiissitsiniartarfikkut assigisaasigulluunniit aalajangiiffigineqarsimanerat killilimmik akileraartussaataanermut

pingaaruteqannngilaq. Assigisaasigulluunniit oqarnermi pineqarput iliuitsit allat akerleriit isumaqatigiinninermut iluarsiniutigalugit isumaqatigiissutigisinnaasaat.

Taamatutaaq akiliutit taarsiissutitut tunniunneqarnerat pingaaruteqannngilaq.

Tamakkiisumik killilimmillu inuit akileraartussaataasut akissarsiatigut isertitanut akileraarnermi procentiassinganik akiliisarput, tak. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 6.

Akileraarutissat naatsorsornerini tamakkiisumik akileraartussaataitaasut kisimik nalinginnaasumik ilanngaateqartinneqartarput aamma isertitanut B-nut akileraaruserneqanngitsunik aningaasanik pissarsisinnaallutik. Aallaaviatigut tamakkiisumik akileraartussaataitaasut inuit kisimik inuttut ilanngaateqarsinnaapput. Killilimmik akileraartussaataitaasut taamaattoq piffissami taamaatinissami akissarsianut tiguneqarsimasunut inuttut ilanngaateqarsinnaapput. Akerlianilli akissarsianik kingornatigut iluarsisoqarneratigut akissarsiani, ataasiarluni akissarsianut, sinneqartoorutinit ajunngitsorsiasat kiisalu unammilleqatigiinnermi piumasaqaat pillugu akissarsianut inummut ilanngaateqartoqarsinnaanngilaq. tak. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 66.

A-tut isertitat aamma Akileraarutit A-t:

Akissarsiat, feeriarnermi ajunngitsorsiasat, akissarsiat assigisaallu A-tut isertitaapput aamma A-tut akissarsiat tunniunnerini aningaasaniit akileraarutit sulisitsisumit tiguneqassapput (akileraarutit A-t). Akissarsiaqartup akileraartarnermut allagartaa tunngavigalugu tigummigallarneqartarput.

Tak. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi §§ 74, 75, 76, 79 aamma 80.

§ 76. Isertitanik A-nik tunniussinernut tamanut atasumik kinaluunniit tunniussisoqarneratigut akiligassaqartitaasoq aningaasanit tunniunneqartunit akileraarutaagallartunik ilanngaassaaq. Immikkut akissarsiaritittakkanit, soorlu feeriarneriutinit sapaataanngitsunilu nalliuttuni akissarsianit qaqugukkut akileraarutinit ilanngaaniissamut ukiumilu aningaasarsiorfimmi sorlarmi akissarsiaritittakkat taakkua akileraarusigaanissaannut immikkut maleruagassat Naalackersuisut aalajangersarsinnaavaat.

Sulisitsisoq ukiumi isertitaqarfiusumi kingusinnerpaamik decembarip 31-iani feeriami ajunngitsorsiasaniit akileraarutit A-t immikkoortissavai, ukiumi tulliuuttumi akilerneqartussatut immikkoortinneqartut. Feeriami ajunngitsorsiasat akileraarutit A-t tigummigallarneranni ukiumi akileraaruserneqassapput. tak. Aningaasarsianit akileraarutit aamma sulisoqarnermut akitsuut pillugit akiliisitsiniartarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 28, 1. december 2006-imeersumi § 9.

Atorfeqartut akissarsiat allagartaannik peqassapput, tassani takuneqarsinnaalluni akissarsianiit akileraarutinit A-nik qanoq annertutigisunik sulisitsisoq tigummigallaqarnerisoq. Aningaasat, qaammammi ataatsimi akileraarutit A-tut sulisitsisumit tigummineqarallartut qaammatip tulliani sulisitsisup Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut akilissavai. Akileraarutit A-nik qanoq tigummisaqarnerluni nassuiaatinik sulisitsisoq aamma nassiussissaa. tak. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi §§ 81 aamma 82

Akileraarusiinermit Aalajangiisartut naliliineri tunngavilersuutaalu

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik ukiumut isertitaqarfiusumut 2019-imut maalaaruteqartup isertitai akileraaruserneqartussaq allanngortissimavai naggataarutaasumillu naatsorsuineq allanngortinneqartoq september 2024-mi anisinneqarluni. Tamanna allannguneq pillugu ukiut tallimat piffissaliussat naanerisa kingorna pivoq. Maalaaruteqartoq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmut oktober 2024-mi saaffiginnippoq aqutsisoqarfiullu ukiumut isertitaqarfiusumut 2019-imut isertitat akileraarutillu inissinneqarsimaneri qaqeqqillugit, kisianni januarip 30-iani 2025-mi aalajangiinermit inissiisimanini aalajangiussimallugu. Qaqitseqqinneq aalajangiinerlu aamma allannguneq pillugu piffissaliussap naanissaa sioqqullugu naammassineqarsimalluni.

Maalaaruteqarnermi suliaq ukiumi isertitaqarfiusumi 2019-imi Kalaallit Nunaannut akileraartussaannermut imaluunniit akileraartussaanginnermut tunngasuuvoq. Maalaaruteqartoq ukiumut isertitaqarfiusumut 2019-imut akileraarutit amerlanaarutaannik 19.796 kr.-inik tigusaqarpoq, taavalu 2019-imi Kalaallit Nunaannut akileraartussaanginnera pillugu ilumuussappat ukiumut isertitaqarfiusumut 2019-imut akileraarutit amerlanaarutaasut eqqunngitsumik tunngaveqartumik pissarsiarisimassavai.

Maalaaruteqartoq 2019-imi ulluni siullerni 20-ini Kalaallit Nunaannut tamakkiisumik akileraartussaataitanera Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup eqqorsimappagu akileraarutissat sinneri 20.375 kr.-it akilissavai erniatullu tapiliussat 4.992 kr.-it.

Qanorluunniit ineqaraluarpat maalaaruteqartoq taamaalilluni Kalaallit Nunaannut akileraarutininik akiliissaaq, tassa eqqunngitsumik aningaasanik akiliiffigineqarsimammat.

Maalaaruteqartup sulisitsisuanit paasissutissat naapertorlugit akissarsiat il.il. 2019-imi tunniunneqartut 2018-imi suli atorfeqartitsisoqartoq sulisimanermit attuummassuteqarput. Taamaattumik maalaaruteqartoq akileraartussaataffaifiup naanginnerani akissarsiaqarsinnaataasimavoq, pineqartullu aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi § 13, imm. 2 naapertorlugu akileraartussaataffaifimmi, tassa ukiumi isertitaqarfiusumi 2018-imi, akileraarutigineqassapput. Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi §§ § 13, imm. 2 2018-imi isertitat akileraaruserneqartussat taamaattumik akissarsianik il.il. qaffanneqassapput, maalaaruteqartup sulisitsisuata ukiumi isertitaqarfiusumi 2019-imi nalunaarutigisimasai. Ukiumut isertitaqarfiusumut 2018-imut inissiisimanermik ileqquusumik suliareqqinninnissamut piffissaliussa qalloq oktobarip 31-iani 2023-mi naareersimassasoq, taamaammallu allannguisoqarniarpat immikkut ittumik suliareqqinninnissamut piumasaqaatit naammassineqarsimanissaat piumasaqaataasussaalluni. Akileraartarnermut Aqutsisoqarfilli juli 2021-mi maluginiarsimallugu ukioq isertitaqarfiusoq 2018 naatinnagu maalaaruteqartoq aallarsimasoq taamaattumillu ukioq isertitaqarfiusoq 2019 qaqeqqinneqartussatut nalunaarsimallugu. Taamaattumik Akileraarusiinermik Aalajangiisartut isumaat tassaavoq ukiumik isertitaqarfimmik 2018-mik suliareqqinnissamut piumasaqaatit immikkut ittumik naammassineqarsimangitsut. Ukiumut isertitaqarfiusumut 2018-imut maalaaruteqartup isertitai akileraaruserneqartussat taamaattumik ukiumi isertitaqarfiusumi 2019-imi maalaaruteqartup sulisitsisuanit akileraaruserneqarsimasunik nalunaarutigineqarsimasunillu akissarsianik qaffanneqarsinnaangillat.

Taamaattorli ukiumi isertitaqarfiusumi 2019-imi isertitatut akileraarutissatullu annertussusiliinerit naammagittaalliutigineqartut allanngortinneqarsinnaapput. Ukiumi isertitaqarfiusumi maalaaruteqartoq Kalaallit Nunaanni akileraartussaataangilaq inaarutaasumillu naatsorsuusiortoqartariaqarnani. Taamaattumik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup inaarutaasumik naatsorsuusaa nutartigaq siullerlu atorunnaarsinneqassapput.

Tamatuma kingunerisaanik ukiumi isertitaqarfiusumi 2019-imi akileraarutit sinneruttut akiligassangortinneqarsinnaangillat taamaattorli aamma august 2020-mi akileraarutininik sinneqartoorutininik 19.796 kr.-inik annertussusilinnik tunniussinissamut tunngavissaqartoqarani. Taamaattumik Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik aningaasanut tunniunneqarsimasunik utertitseqqusinnissamut piumasaqaateqarpoq. Utertitsinnissamut piumasaqaat akiliineri pilersinneqarpoq piffissamiillu tassangaanniit piumasaqaatip pisoqalinissaa ingerlalerluni. Ukioq isertitaqarfiusoq 2019 pillugu akileraarutininik akileeqqusinnermut tunniussinnermulluunniit inatsisitigut tunngavissaqanngimmat tamanna akileraarutitigut piumasaqaataangilaq, ukiut tallimat qaangiunnerini pisoqalisoomnissaanut ilaasoq, kisiannili aatsaat ukiut 20-it kingorna pisoqalisooresinnaalluni.

Danskut inatsisitigut periusaat naapertorlugu tiguisoq ajunngitsuliorsoraluni tigusaqarsimappat utertitseqqussinerit ilaatigut itigartinneqarsinnaasarpup. Allattoqarfiup paasinninnera naapertorlugu maalaaruteqartup ukiumut

aningaasarsiorfiusumut 2019-imut akileraarutitik utertoortutitigusaqarmat ajunngitsuliorsorinnaasimanngilaq. Namminermit ukiumut aningaasarsiorfiusumut akileraarutit sinneruttut akiligassanngortinneqarnerinut akerlilivoq, 2018-imi Kalaallit Nunaannit aallarsimanini aammalu ukiumi aningaasarsiorfiusumi 2019-imi Kalaallit Nunaannut akileraartussaataaanginnini patsisigalugit.

Akileraartarnermik aalajangiisartut aalajangiinerat

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup ukiumut aningaasarsiorfiusumut 2019-imut isertitanut akileraarutissanullu amerlassusiliineri taamaatinneqassapput, ukiumi aningaasarsiorfiusumi 2019-imi maalaaruteqartoq Kalaallit Nunaanni akileraartussaataaangimmat.

Akileraartarnermut Aqutsisoqarfiup august 2020-mi ukiumi aningaasarsiorfiusumi 2019-imi akileraarutinit sinneqartoortutit tunniussinera, 19.796 kr.-nik annertussusilik, inatsimmik tunngaveqanngitsumik kukkusumik tunniussineruvoq, aningaasallu maalaaruteqartup tiguisussaataaananit tiguisimagamigit utertittariaqarpai.

Inatsisitigut tunngavigisat: Aningaasarsianit akileraarutit pillugit inatsimmi §§ 1, 2 aamma 13
Akileraarutit ingerlatsineq pillugu inatsimmi §§ 47 aamma 48
Inatsit 1908-meersumi §§ 1 aamma 4